

Vorðið sum fyrirmyndir

Oddagrein

EIN ES kanning av livikoronum í Bretlandi hevur nú prógvað tað, sum Labour altið hevur sagt og sum vanlig fólk í Bretlandi altið hava vítað: Bretland er vorðið eitt sosialt u-land. 32% av bretskum børnum liva undir hungursmarkinum, almannamál eru á stöði við Nigeria, fátæktin er sum í byrjanini av iðnaðarkollveltingini. Sama er um stætta-munin at siga.

HVUSSU ber tað til, at Bretland, hetta framkomna og ríka landið kann vera vorðið eftirbátur á at kalla øllum okjum. Svárið er einfalt tann katastrofali politikkurin hjá Thatcher fyrst og síðan hjá Major. Meira enn nakar annar flokkur í heiminum tók konservatívi flokkurin í Bretlandi búskaparliga politikkinn hjá Friedman til sín. Hesin politikkur paraður við tí primitivu nýkonservatívu hugmyndafrøðini, sum Reagan og Thatcher orðaðu við hjál frá sokallaðum liberalum heimspækingum hevur mestsum oyðilagt Bretland sum samfelag. Tað kann væl vera, at búskapurin er góður – tað sigur í hvussu so er morgunsendingin hjá útvarpinum. Men býtið av samfelagságóðanum er ein vanlukka: tey ríku eru vorðin ríkari og færr – tey fátæku eru vorðin fleiri og enn fátækari enn tey vóru frammanundan. Eitt karátt, superliberalistiskt samfelag, har hvør hevur verið noyddur at sæta sær, gjordist úrslitið av Thatcher-Major-skeiðinum.

TAÐ, sum í okkara høpi er óhugnaligt og ófatuligt, er, at hesin skaðapolitikkur nú leingi hevur havt og framvegis hevur sínar forsprákarar í Føroyum og í Danmark. Í Danmark er aðalumboðsmaðurin Uffe Ellemann-Jensen, sjefideologur sambandsflokksins. Í Føroyum er aðalumboðið stavnamaður fólkaflokksins og ávísar naivar sálir í sambandsflokkinum. Thatcher og Reagan eru teirra fyrirmyndir og vorðið sum fyrirmyndir, kunnu við leggja afturat.

HESIN mannafiggindaligi og ósiviliseraði politikkur fær nú durafjórðingun um allan heimin. Tað byrjaði í teimum u-landum, sum trýst av IMF og Heimsbankanum vóru tvungin at reka henda politikk, sum útarmaði teirra samfelag. Síðan helt gongdin fram í USA, har talsmaðurin fyri hesum ómenniskjansliga politikki, George Bush, tapti móti Clinton. Og 1. maí í ár vóna vit øll, at bretar seta hendan ófrættagestin út um ytsu gátt. So er bert eftir at vóna, at teir føroyingar, sum enn eru so góðtrúgvnir, at teir velja fólkaflokkinn og sambandsflokkinn, eisini gerast klókari, tá val einaferð verður her.

Sosialurin

Lesarabrøv

Viðvíkjandi siglingini um Vestmannasund

Opið bræv til Sámal Petur í Grund, landsstýrisman í samferðslumálum.

Ferðasambandið um Vestmannasund er nú ótolandi. Hóast manningarnar á Sam sigla eykatúrur og samskipta við tungu ferðsluna fyri at spjæða hana so væl sum møgult, so prógva tær mangan langu bíðirðirnar, at Sam er alt ov litil. Frá landsstýris-

manninum fingi vit at vita, at Ternan skuldi koma at rokja sambandið fyri páskir, og nú vit eru á veg inn í maí mánað, so er einki hent.

Á figgarlógini hevur eitt samt lógt sett pengar av til at gera nýggjan rampa á Oyrargjógv, so at størri skip kann sigla alt árið. Arbeiðið skuldi gerast í summari, men enn er hetta arbeiðið ikki byrjað.

Hóast fasta sambandið um Vestmannasund úttan iva verður veruleiki, kann siglingin um sundið ikki niðrumprioriterast ta tíðina, hon hevur eftir.

Nú er tolið uppi og undirritaðu tingmenn fyri Vága valdomi vilja tí beinanvegin hava at vita frá landsstýrismanninum.

1. Nær Ternan kemur at sigla

2. Nær verður arbeiðið upp á rampan liðugt
3. Kann landsstýrismaðurin víttáttu at størri skip verður siglandi um Vestmannasund alt árið.

Við vón um svar sum skjótast.

Jørgen Niclasen
og Sune Jacobsen

Aftursvar til Rolf Guttessen

Fyrst av øllum fari eg at biðja um umbering fyri, at eg av misgávm skrivði búskaparligt frælsi í staðin fyri búskaparligt sjálvbjargni.

Stevnuskráir og politikkur

Rolf Guttessen heldur at mannarettindi, sosialt rætti og eitt sum vinnuliv eru "almindeligheitir", ið allir flokkar kunnu skriva undir uppá.

Tað er ivaleyst rætt. Tað er sjálvand stevnuskránum hjá flokkunum, sum tað er nakað gali við. "Almindeligheitir" í stevnuskránum eru tverri ikki altið "almindeligheitir" í fólka politikkinum.

Tað var ikki ónøgd við stevnuskráirnar hjá gomlu arbeidarflokkunum men ónøgd við fólka politikkinn, ið fekk fólk at taka seg saman og stóva VME.

Stevnuskráin hjá VME

Tað er sjálvandi ið hjá Rolf Guttessen at meta um stevnuskráirna hjá VME, tá bert tað eina punktið, tað um fólkaatkvøðuna varð tikið fram.

Stevnuskráin skal fyrst margfaldast. So fara vit at geva øllum áhugadum eitt eintak. Um tað fer at broyta stóðuna hjá R. G. til VME, fáa vit at siggja.

VME og Føroyar-Danmark

Orsøkin til, at eg valdi at siga frá stóðu okkara til viðurskiptini Føroyar-Danmark er tann, at vit ofta hava høyrð fyri, at VME onga stóðu hevur til hesi viðurskipti, og fólk, ið annars taka undir við politikkinum hjá VME, siga seg ikki kunna velja fylkingina, tí tey ikki

vita, hvar tey hava okkum í hesum máli.

Á landsfundinum hjá VME vóru fólk á einum máli um, at donsku stjórnurnar hava víst vánaligan atburð móti Føroya fólk, nú landið kom í krepplu.

Eisini var ónøgd við háttin, ið forsætismálaráðið nýtir, til at trýsta sínar loysnir íggjøgnum við í Føroyum.

Heimastýrslógin eitt hátt

Asannast má, at samstarvið millum Føroyar og Danmark við Heimastýrslóginu sum karmi og stjórnarviðurskipti Føroya eftir hesi lóg ikki eru mennandi fyri føroyska samfelagið.

Landsfundur VME's viðtók, sum áður frásagt, at fylkingin skal arbeiða miðvist fram móti búskaparligum sjálvbjargni, egnum gjaldoyri og fólkaatkvøðu um framtíðarviðurskiptini millum Føroyar og Danmark.

Sum eg havi skilt Tjóðveldisflokkinn, so siga teir, at fólkaatkvøðan hevur verið. Føroyingar valdu loysing, og Tjóðveldisflokkurin biður eftir meiriluta í Løgtinginum, fyri at seta úrslitið av fólkaatkvøðuni frá 1946 í gildi.

Í VME eru vit av tí áskoðan, at lívið við Heimastýrslóginu er komið til eitt vegamót, og veljarin eigur at fáa høvi til at sleppa at avgera, hvussu Føroyar skulu stýrast framvegis. Hetta skal gerast við heimleids atkvøðu úttan um politisku flokkarnar á Løgtingi.

Heimastýrslógin og forsætismálaráðið

Eftir Heimastýrslóginu hevur Føroya Løgting onki at gera við viðurskiptini hjá

bankunum í Føroyum.

Danska figgjarfirlitið hevur ábyrgdina av at fylgja við stóðuni hjá bankunum.

Hóast ávaringar frá «Det rådgivende udvalg» og føroyska Búskaparráðnum, lat figgjarfirlitið og forsætismálaráðið standa til í Føroyum, til ólukkan var hend.

At siga, at Schlüter stjórnin ikki kundi gera sína skyldu, tí so hevði rok verið í Føroyum, er ov lætt sloppið.

Tá ein stovnur hevur eina ábyrgd at rokja eftir lógin, so skal hon røkjast, úttan mun til rok ella ikki rok.

Kanska danska stjórnin var bangin fyri, at føroyingar í 80' unum høvdu so frægt av sjálvsáliti, at rokið, sum Rolf Guttessen tosar um, kundi enda við tósi um loysing, tá tað kom fram í ljósmála, hvør veruligi hevur seinsta orðið at siga.

Tað hevur kansa tænt donskum áhugamáli um betri, at føroyski búskapurin fór á knøini og sjálvsáliti fólksins sama veg.

Den Danske Bank rillaði

Um sama mundi, sum føroysku bankarnir gjordust insolventir, var Den danske Bank fyrst stórum tapi, orsaka av tryggingarfelagnum Hafnia og feilinvesteringum í gistingarhús á Gibraltari.

För Føroya Banki, sum Den danske Bank átti 60% av, á heysin, so var vandi fyri at hetta saman við Hafnia trupulleikunum gjord, at Den danske Bank sjálfur fór av knóranum. För Den danske Bank, sum er størri danski banki, av knóranum, so var danska krónan í vanda.

Donsku skattgjaldararnir høvdu ikki góðtikið, at

stjórnin hjálpti Den danske Bank, tí fann danska stjórnin eina aðra loysn.

Tá Marita var gull verd

Stjórnin lumpaði Føroya Landsstýri at yvirtaka tann insolventa Føroya Banka. Aftaná segði hon skattgjaldarum sínum, at hon noyddist at hjálpa føroyingum við bankasamanleggingini og peningainnsprenging.

Tjóðbankin lat peningin via figgjargrundin til samanlagda Føroya Banka, og peningurin er sum kunnugt bókaður sum lán hjá Føroya fólk.

Við hesari manipulatióin eydnaðist tað Den danske Bank at hóra undan.

Hevur Rolf Guttessen samleikatrupulleikar?

Tað er líkt til, at fyrrverandi blaðstjórnarlímur á Framanum, tíðarriti fyri sosialismu og sjálvsýri, nú er vorðin umboð fyri donsku imperialismuna, klassafiggindan, sum tey søgdu fyrr.

Landsformaður
í Verkamannafylkingini
Alis Jacobsen

